Dosarul nr.4r-3132/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23049179-02-4r-04082023 Judecătorul: Ana Cucerescu

D E C I Z I E

19 noiembrie 2026 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul: Băbălău Denis
Judecătorii: Schibin Vladislav și Buzu Elisaveta

judecind în ordine de recurs, recursul persoanei în privința căruia a fost pornită cauza contravențională Șpac Valeriu, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-2007/2023 din 13 iulie 2023, în cauza contravențională, la contestația depusă de Șpac Valeriu, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05752627 și deciziei de sancționare din 15.03.2023, în privința lui Șpac Valeriu**,** încheiat în baza art.69 alin.(1) din Codul contravențional.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05752627 din 15.03.2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, contravenientul Șpac Valeriu a fost sancționat în baza art.69 alin.(1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă, total în mărime de 09 unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei.

2. La data de 28 martie 2023, prin intermediul Inspectoratului de Poliție Centru, contravenientul Șpac Valeriu a depus o contestație nemotivată prin care i-a solicitat instanței anularea procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și a deciziei de sancționare din 15.03.2023, prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizie de sancționare din 15.03.2023.

3. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-2007/2023 din 13 iulie 2023*, s-a respins contestația depusă de Șpac Valeriu, născut la *****, IDNP *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05752627 și deciziei de sancționare din 15.03.2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, Cazac Daniela, în baza art.69 alin.(1) din Cod contravențional, ca neîntemeiată.

4. *Considerând neîntemeiată hotărârea în cauză, persoana în privința căruia a fost pornită cauza contravențională Șpac Valeriu a înaintat recurs*, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-2007/2023 din 13 iulie 2023 și rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul contravențional pornit în privința sa.

5. Recurentul Șpac Valeriu solicită casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 13.07.2023, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată contestația formulată împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 15.03.2023, întocmite în baza art. 69 alin. (1) din Codul contravențional.

6. În motivarea recursului, acesta susține că instanța de fond a respins în mod neîntemeiat cererea sa privind audierea fiului său, *****, cu care ar fi avut un conflict verbal la domiciliu, la 15.03.2023. Menționează că neînțelegerea ar fi fost generată de comportamentul fiului său și de dezacordurile privind metodele de educație și relațiile dintre părinți și copii, iar ulterior acesta ar fi conștientizat caracterul nepotrivit al comportamentului său, și-ar fi cerut scuze și s-ar fi împăcat cu părinții. Recurentul consideră neîntemeiată aprecierea instanței potrivit căreia declarațiile sale ar fi fost declarative și formale, fiind făcute în scopul evitării răspunderii contravenționale. În susținerea poziției sale, anexează la cererea de recurs acordul de împăcare semnat de el și fiul său, apreciind că acest înscris confirmă veridicitatea explicațiilor prezentate și faptul că nu se face vinovat de comiterea contravenției imputate.

7. Totodată, invocă încălcarea dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare, garantate de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, susținând că instanța nu și-ar fi motivat suficient soluția și nu s-ar fi pronunțat corespunzător asupra argumentelor sale. În opinia acestuia, neadmiterea audierii fiului său și nevalorificarea împăcării intervenite între aceștia au determinat o apreciere eronată a circumstanțelor cauzei și o încadrare juridică greșită a faptelor.

8. Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

9. Colegiul, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

10. *Prin cererea depusă la 06 mai 2026 recurentul Șpac Valeriu solicită examinarea recursului cu participarea părților, prin citarea și audierea sa, precum și a fiului său, *****.*

11. În motivarea cererii, acesta menționează că, deși în instanța de fond a solicitat audierea fiului său, cererea respectivă a fost respinsă, deși ultimul ar fi dorit să dea declarații pentru a demonstra că tatăl său nu a comis contravenția imputată. Prin urmare, consideră necesară audierea ambilor în ședința instanței de recurs, în vederea clarificării circumstanțelor cauzei și demonstrării netemeiniciei sancționării contravenționale.

12. *Examinând cererea depusă la data de 06 mai 2026 de Șpac Valeriu, prin care s-a solicitat examinarea recursului cu participarea părților, Colegiul penal reține următoarele.*

13. Colegiul constată că, prin cererea formulată, recurentul a solicitat examinarea recursului în ședință publică, cu participarea părților, invocând necesitatea asigurării dreptului la apărare, a principiului contradictorialității și a posibilității recurentului de a oferi explicații nemijlocite instanței de recurs. Totodată, s-a menționat necesitatea audierii fiului său, a cărei audiere ar fi relevantă pentru elucidarea circumstanțelor cauzei.

14. Analizând motivele invocate, Colegiul penal reține că dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, presupune examinarea cauzei într-un mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, însă garanțiile respective nu impun în mod automat desfășurarea unei ședințe publice în fiecare etapă a procedurii judiciare. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că obligația de a organiza o ședință publică trebuie apreciată în funcție de natura procedurii și de rolul instanței sesizate, având importanță dacă aceasta urmează să examineze aspecte de fapt, să aprecieze nemijlocit credibilitatea declarațiilor persoanelor audiate sau dacă este chemată, în principal, să efectueze un control de legalitate asupra unei hotărâri pronunțate de o instanță inferioară (a se vedea cauzele *Helmers c. Suediei, Fejde c. Suediei, Jussila c. Finlandei*).

15. Or, în prezenta cauză, recursul declarat de Șpac Valeriu reprezintă o cale de atac prin care instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond în limitele motivelor invocate, fără a transforma procedura recursului într-o nouă examinare a cauzei pe fond.

16. Potrivit art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet format din trei judecători, fără prezența părților, cu excepția situațiilor în care instanța apreciază că prezența acestora este necesară pentru soluționarea cauzei. Astfel, examinarea în procedură scrisă reprezintă regula instituită de legiuitor, iar desfășurarea unei ședințe publice constituie o excepție, determinată de existența unor circumstanțe concrete care justifică necesitatea participării nemijlocite a părților.

17. În speță, Colegiul penal constată că recurentul, a avut posibilitatea deplină de a formula motivele recursului, de a prezenta argumente juridice, de a indica probele pe care le consideră relevante și de a expune toate obiecțiile față de hotărârea instanței de fond. De asemenea, părțile au fost legal informate despre posibilitatea depunerii referințelor, completărilor și altor cereri procesuale, drept care nu a fost limitat în niciun mod.

18. În ceea ce privește argumentul apărării referitor la necesitatea audierii fiului său, Colegiul reține că această solicitare nu poate constitui, prin ea însăși, un temei suficient pentru dispunerea examinării recursului în ședință publică. Or, audierea unor părți și administrarea nemijlocită a probelor țin, în principal, de competența instanței de fond, care examinează cauza în fapt. Instanța de recurs nu are rolul de a efectua o nouă cercetare judecătorească, ci verifică dacă hotărârea contestată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural și dacă concluziile instanței inferioare sunt susținute de materialele cauzei.

19. Totodată, Colegiul apreciază că argumentele invocate de recurent referitoare la presupusa încălcare a dreptului la apărare, la aprecierea probelor și la necesitatea audierii

fiului său constituie, în esență, motive de fond ale recursului, care urmează a fi examinate la soluționarea căii de atac și nu reprezintă circumstanțe ce ar impune în mod obligatoriu audierea părților în ședință publică.

20. Colegiul mai reține că simplul dezacord al recurentului cu hotărârea instanței de fond, precum și aprecierea subiectivă a acestuia că prezența personală în fața instanței de recurs ar permite o mai bună prezentare a poziției de apărare, nu demonstrează existența unei necesități obiective de derogare de la procedura scrisă prevăzută de lege. În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că art.6 din Convenție nu garantează dreptul absolut la o audiere orală în orice procedură judiciară, fiind suficient ca părților să li se ofere posibilitatea efectivă de a-și prezenta cauza în condiții care respectă principiul contradictorialității și egalității armelor (a se vedea *Göç c. Turciei, Miller c. Suediei*).

21. În cauza examinată, Colegiul penal constată că garanțiile unui proces echitabil au fost respectate, întrucât recurentului i-a fost asigurată posibilitatea reală de a-și exercita drepturile procesuale, de a formula argumente și de a prezenta observații în scris, acestea urmând a fi analizate de instanța de recurs.

22. Prin urmare, ținând cont de natura procedurii de recurs în materie contravențională, de limitele controlului exercitat de instanța de recurs și de faptul că recurentul nu a invocat circumstanțe excepționale care ar face necesară prezența nemijlocită a părților, Colegiul penal ajunge la concluzia că cererea lui Șpac Valeriu privind examinarea recursului în ședință publică urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

23. În consecință, cauza urmează a fi examinată în procedură scrisă, în lipsa părților, conform prevederilor art.471 alin.(1) Cod contravențional, cu respectarea garanțiilor prevăzute de art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

24. *Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul contravenientului urmează a fi respins, hotărîrea instanţei de fond, urmând a fi menţinută, din următoarele considerente:*

25. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

26. Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 şi Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

27. Conform art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.* În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă*

răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

28. Potrivit art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate*. Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.*

29. În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

30. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

31. Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază

concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

32. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, la 15.03.2023, agentul constatator din cadrul IP Centru, Cazac Daniela, a constatat fapta contravențională, reținând în sarcina lui Șpac Valeriu, contravenția prevăzută de art.69 alin.(1) Cod contravențional, fiind întocmit în acest sens procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05752627.

33. Potrivit învinuirii formulate, la data de 15 martie 2023, ora 10:00, Șpac Valeriu, aflându-se pe str. *****,***** *****, în urma conflictului iscat între el și fecior *****, l-a agresat verbal, numindu-l cu cuvinte necenzurate, fapt prin ce i-a lezat onoarea și demnitatea de cetățean al R.Moldova.

34. Contravenientul Șpac Valeriu, a depus la data de 28 martie 2023, prin intermediul IP Centru, o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 15.03.2023.

35. Drept consecință prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Buiucani) nr. 5r-2007/2023 din 13 iulie 2023, s-a respins contestația depusă de Șpac Valeriu, născut la *****, IDNP *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05752627 și deciziei de sancționare din 15.03.2023, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, Cazac Daniela, în baza art.69 alin.(1) din Cod contravențional, ca neîntemeiată.

36. Potrivit art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.* Conform art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

37. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

38. *Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție și a decizie*, instanța de recurs, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05752627 din 15.03.2023, constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Actul cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 și 445 Cod contravențional, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

39. Potrivit legii, procesul-verbal trebuie redactat „*ad validitatem",* respectând rigorile de fond și formă pentru a produce efectele juridice corespunzătoare. În speță, agentul constatator a înscris: data și ora întocmirii, locul, calitatea, numele și prenumele său, autoritatea pe care o reprezintă, numele, prenumele, domiciliul și datele de identificare ale

contravenientului, fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii, circumstanțele relevante, evaluarea pagubelor, încadrarea juridică și indiciile elementelor constitutive, precum și mențiunile privind drepturile și obligațiile contravenientului și modalitatea de plată a amenzii. De asemenea, procesul-verbal a fost semnat de agentul constatator și de contravenient, în prezența acestuia.

40. Instanța de recurs reține că procesul-verbal întocmit de un organ al statului beneficiază de prezumția de autenticitate, veridicitate și legalitate, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (*Salabiaku vs. Franța, 1988; Telfner vs. Austria, 2001*). Prezumțiile astfel instituite sunt compatibile cu Convenția Europeană, în măsura în care nu depășesc limitele rezonabile și nu afectează dreptul la apărare.

41. Prin urmare, procesul-verbal contestat a fost întocmit în conformitate cu art.443 alin.(1) lit.a)-h) Cod contravențional, cuprinde descrierea faptei contravenționale în mod suficient de precis pentru a permite contravenientului să își exercite drepturile, nu prezintă lipsuri care să genereze nulitatea absolută conform art.445 Cod contravențional, a fost semnat de contravenient, fiind aduse la cunoștință drepturile și obligațiile sale prevăzute de Codul contravențional.

42. Astfel, procesul-verbal reflectă cu acuratețe circumstanțele cauzei, locul și momentul comiterii faptei, încadrarea juridică și elementele constitutive ale contravenției. În aceste condiții, nu există temeiuri pentru declararea nulității actului și valoarea sa probatorie rămâne deplină, fiind garantată de lege și susținută de prezumțiile de legalitate și veridicitate.

43. Colegiul penal respinge, în consecință, argumentul recurentului privind nulitatea procesului-verbal, constatând că actul procesual este valabil și îndeplinește toate exigențele legale.

44. *Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05752627 din 15.03.2023*, Colegiul penal reține că, potrivit art. 425 alin. (3) din Codul contravențional, *aprecierea probelor se efectuează de către persoana competentă să soluționeze cauza contravențională potrivit convingerii sale, formate în urma cercetării tuturor probelor administrate, în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și cu respectarea legii.* Totodată, în conformitate cu alin. (5) al aceluiași articol, *sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prevederile Codului contravențional*.

45. În acest context, Colegiul subliniază că forța probantă a mijloacelor de probă în cauzele contravenționale este lăsată la aprecierea instanței, însă aceasta trebuie să se realizeze prin examinarea ansamblului probator, fără a acorda vreunui mijloc de probă o valoare prestabilită. Or, administrarea și aprecierea probelor trebuie să respecte exigențele unui proces echitabil, inclusiv prezumția de nevinovăție și dreptul persoanei de a combate acuzația formulată împotriva sa, astfel cum rezultă și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauza *Bosoni c. Franței*.

46. Raportând aceste principii la circumstanțele cauzei, Colegiul penal constată că instanța de fond a examinat în mod corespunzător materialele acumulate de agentul constatator, reținând că, la 15 martie 2023, în jurul orei 10:00, pe str. ***** nr. ***** *****, între Șpac Valeriu și fiul său, *****, s-a produs un conflict verbal, în cadrul

căruia primul i-a adresat celui din urmă cuvinte necenzurate, prin care i-a lezat onoarea și demnitatea.

47. În susținerea circumstanțelor reținute în sarcina contravenientului, agentul constatator a anexat la materialele cauzei informația telefonică parvenită prin intermediul serviciului 112 la 15 martie 2023, plângerile depuse de Șpac Eugenia și *****, procesele-verbale privind actele de constatare prin care au fost consemnate explicațiile persoanelor implicate, inclusiv ale contravenientului, chestionarul de constatare și evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui *****, precum și avertizarea scrisă adresată acestuia.

48. Colegiul penal constată că respectivele mijloace de probă nu pot fi apreciate în mod izolat, ci urmează a fi examinate în ansamblu și în coroborare reciprocă. Astfel, informația parvenită la serviciul 112, plângerile depuse în aceeași zi și explicațiile persoanelor audiate confirmă existența conflictului familial produs la momentul indicat în procesul-verbal, precum și implicarea nemijlocită a lui Șpac Valeriu și a fiului său în incidentul respectiv.

49. Un aspect relevant îl constituie chiar explicațiile contravenientului, care, potrivit procesului-verbal privind actele de constatare din 15 martie 2023, a confirmat existența conflictului cu fiul său, menționând că *a fost nevoit să ridice tonul, deoarece acesta „altfel nu înțelege”.* Deși o asemenea explicație nu reprezintă, prin ea însăși, o recunoaștere expresă a adresării cuvintelor injurioase, aceasta confirmă contextul conflictual în care s-a produs incidentul și urmează a fi apreciată împreună cu declarațiile persoanelor implicate și cu celelalte probe administrate.

50. În acest sens, Colegiul penal apreciază că instanța de fond a procedat just atunci când a acordat relevanță probatorie ansamblului materialelor acumulate de agentul constatator, constatând că acestea susțin circumstanțele consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție. Or, existența unor relații tensionate între membrii familiei și faptul că incidentul s-a produs în contextul unor neînțelegeri dintre tată și fiu nu sunt de natură să înlăture caracterul ilicit al conduitei imputate, în cazul în care aceasta întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional.

51. Cu referire la argumentul recurentului potrivit căruia instanța de fond ar fi respins neîntemeiat cererea de audiere a fiului său, *****, Colegiul penal reține că dreptul la apărare presupune posibilitatea efectivă a persoanei de a prezenta probe în susținerea poziției sale, însă nu implică obligația instanței de a admite necondiționat orice demers probatoriu formulat de participanții la proces. Instanța urmează să aprecieze relevanța și utilitatea fiecărei probe solicitate, prin raportare la obiectul acuzației și la circumstanțele care necesită a fi elucidate. Totodată, Colegiul observă că ***** a fost audiat de agentul constatator în cadrul verificării sesizării, explicațiile sale fiind consemnate în procesul-verbal privind actele de constatare din 15 martie 2023. Prin urmare, circumstanțele incidentului nu au fost stabilite exclusiv în baza relatărilor unei singure persoane, ci prin raportare la explicațiile ambelor persoane implicate, la plângerile depuse și la celelalte materiale acumulate.

52. În aceste condiții, Colegiul apreciază că simpla împrejurare că recurentul a solicitat audierea repetată a fiului său nu demonstrează, prin ea însăși, caracterul incomplet al cercetării judecătorești. Pentru a justifica o asemenea critică, era necesar să rezulte că declarațiile solicitate vizau circumstanțe esențiale, susceptibile să influențeze soluționarea cauzei, iar neadministrarea lor a afectat în mod efectiv posibilitatea instanței de a stabili situația de fapt.

53. Mai mult, susținerea recurentului potrivit căreia fiul său ar fi dorit să ofere declarații în favoarea sa nu poate conduce automat la concluzia că explicațiile date anterior agentului constatator nu corespund realității. Declarațiile unei persoane trebuie apreciate în funcție de conținutul lor, de împrejurările în care au fost formulate și de concordanța cu celelalte probe administrate, nefiind suficientă simpla invocare a disponibilității acesteia de a confirma ulterior versiunea unei părți.

54. Nici argumentul referitor la caracterul neîntemeiat al aprecierii instanței de fond asupra explicațiilor recurentului nu poate fi reținut. Or, instanța nu a ignorat poziția acestuia, ci a examinat-o prin raportare la materialele cauzei, constatând că justificările invocate în legătură cu comportamentul fiului său nu sunt suficiente pentru a infirma circumstanțele reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție.

55. În continuare, Colegiul penal reține că simplul fapt al existenței unui conflict familial, în cadrul căruia fiecare dintre persoanele implicate ar fi avut un comportament nepotrivit, nu înlătură răspunderea individuală pentru propriile acțiuni. Astfel, împrejurarea că în privința lui ***** a fost întocmit, la aceeași dată, un proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 69 alin. (1) din Codul contravențional nu exclude posibilitatea ca și Șpac Valeriu să fi săvârșit, în cadrul aceluiași incident, o faptă contravențională distinctă. În această ordine de idei, Colegiul constată că instanța de fond a examinat circumstanțele cauzei în raport cu prevederile art. 458 din Codul contravențional și a ajuns la concluzia că probele administrate sunt suficiente pentru stabilirea existenței faptei și a vinovăției contravenientului. Argumentele recurentului nu evidențiază existența unor contradicții esențiale între mijloacele de probă și nici nu demonstrează că instanța ar fi omis să examineze circumstanțe determinante pentru soluționarea cauzei.

56. Cu referire la solicitarea recurentului privind încetarea procesului contravențional în legătură cu împăcarea părților, Colegiul penal constată că, în susținerea acesteia, recurentul a anexat la materialele cauzei un acord de împăcare, pretins încheiat între contravenientul Șpac Valeriu ***** și partea vătămată*****, document care poartă semnăturile ambelor persoane și în cuprinsul căruia se menționează că părțile au convenit benevol asupra împăcării, contravenientul și-a cerut scuze pentru acțiunile imputate, iar partea vătămată a declarat că nu are pretenții materiale sau morale față de acesta.

57. Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, potrivit art. 29 din Codul contravențional, procesul contravențional pornit încetează în cazul împăcării victimei cu făptuitorul pentru contravențiile expres prevăzute de această normă, printre care se regăsește și contravenția prevăzută la art. 69 alin. (1) din același cod. Totodată, legiuitorul a stabilit în mod expres că împăcarea este personală, ceea ce presupune că

aceasta trebuie să constituie expresia voinței proprii a victimei și a făptuitorului, manifestată în mod liber și neechivoc.

58. Colegiul penal subliniază că, pentru aplicarea efectelor juridice prevăzute de art. 29 din Codul contravențional, *nu este suficientă simpla existență formală a unui înscris intitulat „acord de împăcare”,* ci este necesar ca din circumstanțele cauzei să rezulte cu certitudine că victima și-a exprimat personal și în mod liber consimțământul de a se împăca cu făptuitorul. Această exigență decurge chiar din caracterul personal al împăcării, consacrat de norma menționată, și exclude posibilitatea deducerii unei asemenea voințe exclusiv din susținerile uneia dintre persoanele implicate.

59. Or, în speță, Colegiul penal constată că acordul de împăcare a fost prezentat de către recurent în cadrul procedurii de examinare a recursului, fără ca partea vătămată să participe la ședința de judecată pentru a confirma personal încheierea acestuia și pentru a-și exprima nemijlocit poziția cu privire la intenția de împăcare și la consecințele juridice ale acesteia. Astfel, deși înscrisul prezentat conține semnăturile ambelor părți și mențiunea caracterului benevol al înțelegerii, Colegiul penal nu dispune de posibilitatea verificării nemijlocite a împrejurărilor în care acesta a fost întocmit și semnat, precum și a caracterului liber și neechivoc al manifestării de voință a victimei.

60. În acest context, Colegiul penal relevă că însăși solicitarea recurentului de audiere a părții vătămate denotă necesitatea clarificării circumstanțelor în care a fost încheiat acordul de împăcare și a verificării manifestării de voință a acesteia. Or, o asemenea verificare presupune administrarea unor probe prin audierea nemijlocită a persoanei respective, demers care excedează specificului procedurii de examinare a recursului, desfășurată fără participarea părților, în cadrul căreia instanța ierarhic superioară este chemată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza materialelor cauzei, iar nu să desfășoare o nouă cercetare judecătorească prin audierea persoanelor implicate.

61. Mai mult, Colegiul penal consideră necesar să sublinieze că împrejurarea invocată de recurent, referitoare la împăcarea cu partea vătămată, putea și urma să fie adusă la cunoștința primei instanțe, în cadrul examinării cauzei în fond, etapă procesuală în care părțile aveau posibilitatea de a participa nemijlocit la ședința de judecată, iar victima putea să-și exprime personal și neechivoc poziția cu privire la încheierea acordului de împăcare și la intenția de a se împăca cu făptuitorul. În acest mod, instanța de fond ar fi avut posibilitatea să verifice în mod nemijlocit caracterul personal și benevol al împăcării și să aprecieze existența sau inexistența temeiului legal de încetare a procesului contravențional.

62. În schimb, recurentul a ales să invoce această împrejurare abia în procedura recursului, solicitând totodată audierea victimei pentru clarificarea unor aspecte care nu au fost supuse cercetării în prima instanță. Or, procedura recursului nu poate fi transformată într-un cadru procesual destinat suplinirii demersurilor și probatoriului care puteau fi prezentate și examinate în fața instanței de fond, cu atât mai mult cu cât verificarea împrejurărilor invocate ar presupune efectuarea unor acțiuni procesuale incompatibile cu specificul acestei căi de atac.

63. Prin urmare, Colegiul penal apreciază că solicitarea recurentului privind audierea părții vătămate nu poate fi admisă, iar acordul de împăcare prezentat, în condițiile în care circumstanțele încheierii acestuia și manifestarea efectivă de voință a victimei nu au fost supuse verificării judiciare, nu poate constitui, prin simpla sa anexare la cererea de recurs, un temei suficient pentru încetarea procesului contravențional.

64. În aceste condiții, Colegiul penal consideră că nu poate suplini lipsa unei manifestări de voință nemijlocit confirmate de victimă prin prezumarea caracterului autentic și voluntar al împăcării doar în baza înscrisului prezentat de recurent. Or, simpla existență a semnăturii atribuite victimei, în absența unor elemente suplimentare care să permită verificarea împrejurărilor în care a fost exprimat consimțământul acesteia, nu poate determina instanța să constate, cu certitudinea necesară, întrunirea condițiilor prevăzute de art. 29 din Codul contravențional.

65. Totodată, Colegiul penal apreciază că împrejurarea invocată de recurent nu constituie, prin ea însăși, un motiv care să afecteze legalitatea sau temeinicia hotărârii contestate, ci reprezintă o solicitare distinctă, întemeiată pe un înscris prezentat în procedura recursului, a cărui valoare și semnificație juridică nu pot fi stabilite în lipsa posibilității de verificare a manifestării personale de voință a victimei. În acest sens, instanța de recurs nu poate atribui automat efectul juridic al împăcării oricărui înscris prezentat de una dintre părți, fără a avea certitudinea că sunt întrunite condițiile impuse de lege.

66. Prin urmare, Colegiul penal ajunge la concluzia că acordul de împăcare anexat de recurent, în circumstanțele concrete ale cauzei, nu constituie un temei suficient pentru a constata incidența art. 29 din Codul contravențional și, implicit, pentru a dispune încetarea procesului contravențional în temeiul art. 441 alin. (1) lit. b), coroborat cu art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a) din același cod. În consecință, solicitarea recurentului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

67. Astfel, Colegiul penal subliniază că dezacordul unei părți cu modalitatea în care instanța a apreciat probele nu echivalează, prin el însuși, cu existența unei erori judiciare. Ceea ce interesează este dacă instanța a examinat probele relevante, a oferit o explicație inteligibilă asupra concluziilor sale și a stabilit situația de fapt în baza unui probatoriu suficient, fără a încălca prezumția de nevinovăție. Prin urmare, Colegiul penal constată că instanța de fond a dat o apreciere corespunzătoare materialelor cauzei, concluziile acesteia fiind susținute de probele administrate și cercetate, iar argumentele recurentului nu sunt de natură să răstoarne situația de fapt reținută sau să demonstreze netemeinicia hotărârii contestate.

68. În aceste condiții, Colegiul penal apreciază că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, iar argumentele invocate în recurs reprezintă, în esență, o reiterare a apărărilor formulate în fața primei instanțe, fără a demonstra existența unor erori de fapt sau de drept care să impună casarea acesteia.

69. Colegiul conchide că, argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care

acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-2007/2023 din 13 iulie 2023.

70. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul persoanei în privința căruia a fost pornită cauza contravențională Șpac Valeriu declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-2007/2023 din 13 iulie 2023 și menține această hotărâre fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul Băbălău Denis

Judecătorii Schibin Vladislav

Buzu Elisaveta